

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

---

2011/2292(INI)

26.4.2012

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

till fiskeriutskottet

över småskaligt och icke-industriellt fiske samt reformen av den gemensamma fiskeripolitiken
(2011/2292(INI))

Föredragande: Barbara Matera

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar fiskeriutskottet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- med beaktande av sin resolution av den 15 december 2005 om kvinnliga nätverk: fiskeri, jordbruk och diversifiering¹,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av män och kvinnor som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG²
- med beaktande av utredningsavdelningens undersökning från maj 2008 om kvinnornas roll i den hållbara utvecklingen av EU:s fiskeområden, och av följande skäl:
  - A. Kvinnor spelar en avgörande roll inom områden med anknytning till fiske och vattenbruk, beredning, saluföring och hantering av fisk, och stöder även på andra sätt dem som arbetar inom fiskerinäringen.
  - B. Det är nödvändigt att synliggöra kvinnors arbete inom fiskesektorn, eftersom 85 procent av de kvinnor som arbetar inom denna sektor arbetar inom småskaligt och icke-industriellt fiske, vilket utgör deras främsta inkomstkälla i många av Europas kustregioner.
  - C. Kvinnor diskrimineras ekonomiskt i fiskesektorn, de får mindre betalt än män för samma arbete och deras arbete är i många fall inte juridiskt erkänt, vilket innebär att de inte får tillgång till ett tillräckligt socialt skydd. Dessutom utförs nämnda arbete ofta under förhållanden som präglas av stora risker och som medför allvarliga konsekvenser för hälsan.
  - D. Kvinnor tar ofta hand om den administrativa sidan av fiskeföretag genom att ta ansvar för ekonomiska frågor, hamnavgifter, landning, leveranser och hjälp till yrkesfiskarna, fiskauktioner, bokföring och för att knyta och laga nät. Icke-erkänt, i många fall oavlönat, arbete som utförs av kvinnor ökar när näringen befinner sig i kris och man inte kan få tillgång till stöd i samband med verksamhetens upphörande.
  - E. Det finns fortfarande alltför många rättsliga och sociala hinder för kvinnors deltagande fullt ut i representativa sammanhang inom fiskesektorn. I vissa lokalsamhällen och yrkesgemenskaper stängs kvinnor rent av ute från beslutsfattande organ.
  - F. De särskilda sjukdomstillstånd som drabbar kvinnor som arbetar inom fiskesektorn erkänns inte som yrkessjukdomar.
    1. Europaparlamentet betonar vikten av att jämställdhetsperspektivet integreras i och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män införlivas med alla områden av reformen av EU:s fiskepolitik.

---

¹ EUT C 286 E, 23.11.2006, s. 519.

² EUT L 180, 15.7.2010, s. 1.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta åtgärder för att, på såväl juridisk som social nivå, främja och uppnå ett större erkännande av kvinnors arbete inom fiskesektorn och för att se till att kvinnor som arbetar hel- eller deltid för familjeföretag eller som hjälper sin make och på det sättet bidrar till sitt eget och familjens ekonomiska uppehälle får juridiskt erkännande eller likvärdiga sociala förmåner som egenföretagare, särskilt genom tillämpning av direktiv 2010/41/EU, samt för att garantera deras sociala och ekonomiska rättigheter inklusive lika lön för lika arbete, arbetslöshetsersättning i händelse av att de blir arbetslösa (tillfälligt eller för gott), rätt till pension och till att kunna förena yrkesliv och familjeliv, tillgång till mammaledighet, tillgång till social trygghet och gratis hälso- och sjukvårdstjänster samt till skydd av hälsa och säkerhet i arbetet samt andra sociala och ekonomiska rättigheter, bland annat försäkring som täcker risker till havs.
3. Europaparlamentet välkomnar att Europeiska havs- och fiskerifonden för 2014–2020 prioriterar ökad sysselsättning, territoriell sammanhållning och social delaktighet i samhällen som är beroende av fiske inom ramen för ”en agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen”. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen och medlemsstaterna att under hela reformen av den gemensamma fiskeripolitiken se till att lika möjligheter för män och kvinnor och integrering av jämställdhetsperspektivet främjas under de olika faserna av genomförandet av Europeiska havs- och fiskerifonden, inklusive utformning, genomförande, övervakning och utvärdering.
4. Europaparlamentet påpekar att kvinnors aktiva deltagande i olika verksamheter med anknytning till fiske bidrar å ena sidan till bevarandet av särskilda kulturella traditioner och metoder och å andra sidan till överlevnaden för de samhällen de tillhör, genom att skyddet av den kulturella mångfalden i dessa regioner garanteras.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta hänsyn till vikten av kvinnors ekonomiska, sociala och kulturella funktion inom fiskerinäringen så att de kan få tillgång till sociala förmåner och som ett sätt att garantera en balanserad könsfördelning inom fiskerelaterade yrken.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att kvinnor tilldelas kvoter inom fiskerinäringen och att tydligt ta med principen om samäganderätt för makar/makor i lagstiftningen när det gäller fördelningen av kvoter.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genomföra en social undersökning i syfte att bedöma vilken inverkan genomförandet av kvoter kommer att ha inom fiskesamhällen, för att övervaka möjliga sociala förändringar i dessa samhällen genom att använda sociala indikatorer såsom utbildningsnivå, insatser från hustrur och livspartner, hälsa, barns ålder, mödrars vilja att föra fiskaryrket vidare till sina barn samt familjers och samhällens välmående.
8. Europaparlamentet understryker behovet av att fördela medel från Europeiska havs- och fiskerifonden på ett sätt som gör fiskesektorn till en mer kvinnovänlig arbetsmiljö genom att omforma sektorn och tillhandahålla lämpliga lokaler (till exempel omklädningsrum på fartyg eller i hamnar).

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja specifika projekt för att kvinnors roll på områden med anknytning till fiske ska erkännas, främjas och diversifieras och anser att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt moderniseringen av fiskefartyg för att förbättra arbetsförhållanden och hygieniska förhållanden ombord, liksom produktkvalitet och energieffektivitet, samt för att se till att fiskeredskapen är selektiva.
10. Europaparlamentet hävdar att det bör utarbetas ett EU-stödprogram för småskaligt fiske genom användning av en rad olika resurser, särskilt i finansiell bemärkelse (inbegripet den framtida Europeiska havs- och fiskerifonden och den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter), för att hantera sektorns specifika problem och stödja hållbar lokalt förankrad förvaltning av det berörda fisket, med beaktande av de problem som berör kvinnor inom sektorn.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla uppgifter och statistik, uppdelade efter kön och efter anställningsform (t.ex. heltid, deltid, tillfälligt arbete), status (egenföretagare, löntagare, medhjälpande make/maka) och typ av produktion (liten, medelstor eller storskalig för fiske och vattenbruk) och att erkänna kategorier av arbetstagare som inte ingår i sysselsättningsstatistiken för denna sektor, såsom skaldjursfiskare.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja och erkänna att fiskares makar/makor eller livspartner har rätt att bli medlemmar i och ställa upp i val till fiskarorganisationer på alla nivåer i medlemsstaterna. Parlamentet understryker behovet av att främja och förstärka kvinnors faktiska deltagande i representativa, beslutsfattande och rådgivande organ på fiskeområdet, på EU-nivå, nationell nivå och regional nivå. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att låta de rådgivande nämnderna spela en mer framträdande roll och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka deltagandet från kvinnoorganisationer för fiske och vattenbruk i den rådgivande kommittén för fiske och vattenbruk och i de regionala rådgivande nämnderna.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att, genom Europeiska havs- och fiskerifonden och strukturfonderna, stödja tillhandahållandet av mer yrkesutbildning för kvinnor som arbetar inom fiskesektorn för att ge dem större möjligheter att få tekniska arbeten och chefsbefattningar. Parlamentet efterlyser även mekanismer för bättre informationsspridning om möjligheterna till utbildning och om den finansiering som finns tillgänglig för att utnyttja dem.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anslå mer finansiering till EU:s forskningsprogram om vattenbruksverksamhet som förbättrar tillväxten inom fiskesektorn, som ett sätt att skapa nya arbetstillfällen där kvinnor bör inkluderas på grundval av kvoter.
15. Europaparlamentet påpekar hur viktigt det är att kvinnor deltar i forskningsprojekt om konsekvenserna av fiskesektorns strukturomvandling, eftersom deras erfarenheter utgör ett mycket värdefullt bidrag och eftersom jämställdhetsperspektivet måste beaktas på ett lämpligt sätt.

16. Europaparlamentet betonar att EU bör inrikta sina investeringar med sysselsättningsskapande potential mot de globala fiskemarknaderna, genom att sälja sin teknik och kunskap för att hantera utmaningar i samband med säkerhets- och hållbarhetsfrågor och, genom dessa åtgärder, även stödja kvinnors arbete inom detta område.
17. Europaparlamentet framhåller de kvinnliga skaldjursfiskarnas specifika situation (ett arbete som huvudsakligen utförs av kvinnor över 50 års ålder som lider av hälsoproblem p.g.a. sitt arbete) och upprepar därför sin begäran om att kommissionen ska utforma ett specifikt pilotprojekt i vilket alla dessa aspekter beaktas och genom vilket lösningar ges på de problem som uppstår under arbetet i fråga. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i lagstiftningen erkänna perioder då verksamheten måste ligga nere av folkhälsoskäl (gifter, naturkatastrofer, utsläpp, bl.a. av olja) samt erkännandet av vissa sjukdomstillstånd eller sjukdomar som drabbar kvinnor som arbetar i den icke-industriella fiskesektorn eller med skaldjursfiske (såsom reumatiska sjukdomar och skelettsjukdomar).

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	24.4.2012
Slutomröstning: resultat	+: 24 -: 1 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Emine Bozkurt, Andrea Češková, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Franziska Katharina Brantner, Christa Klaß, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'álová, Antigoni Papadopoulou